

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

XXV. De Didymo caeco.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

lerunt, metus illico ac trepidatio ejus loci demones invasit. Eodem tempore aliud quidpiam contigit. Sacerdotis filia subito à demone correpta, furere cepit & cuncta subvertere. Nec ulla vi compesci poterat ac sedari, sed ingenti voce clamabat, & sanctos istos alloquens viros: cur, aiebat, venistis ut nos hinc etiam ejiceretis. Tum vero sancti viri potestatem quam à Deo acceperant, iterum illico ostenderunt. Fugato enim demone, cum virginem patri incolumem restituisent, tum sacerdotem ipsum, tum reliquos qui in insula degebant, ad Christianam religionis fidem adduxerunt. Statim itaque simulacra projicientes, fabricam templi in Ecclesie speciem commutarunt: susceptoque baptismo, Christiane fidei doctrinam alacri animo didicerunt. Ad hunc modum admirabiles illi viri ob confubstantialis fidem persecutionem passi, tum ipsi probatiores evaserunt, tum aliis salutem attulerunt, tum fidem illam multo magis confirmarunt.

Απάντα μὴν τὰ ἐκεί δαιμόνια ἐν θορύβῳ καὶ φόβῳ ἐγνώριστο σωθέντες ἢ καὶ αὐτὸ, καὶ τὸν πῶρο ἔμαθον ἡμέρας ἢ τὰ ἱερέως θυγατέρα ἄφρονά τινος δαίμονος κατοχῆς ἡρμηνεύσαντες, καὶ πάντα ἀνέστρεψεν ἀκαταχάλας τὴν ἡν, καὶ ἐδένει ἀπόπρω ἡσυχάσαι ἡδυνάτω ἀλλ' ἐβόα μεγάλα, καὶ πρὸς θεοφιλείς οὐκ ἴσως ἀνδρας, τί, φησιν, ἤλθετε καὶ ἐνταῦθα ἐξολοθίσαι ἡμᾶς; πάλιν ἔν οι ἀνδρες ἐκεῖ τὸ ἴδιον ἔργον ὅ ἐκ Θεοῦ χάριτος εἰλήφασιν, ἐπέειπεν ἡμεῖς ἐξολοθίσαντες γὰρ τὸν δαίμονα τῆς παρθένου, καὶ ἤγαγον αὐτὴν τῷ πατρὶ ὡς ἀδελφὴν εἰς πίστιν ἡ χριστιανισμῶ ἡγαγον τὸν τειρέα καὶ πάντας οὗτοι ἐκεῖ ἐνοικεῖν ἐν τῇ πόλει ἐν ἑαυτῶ ἐν τῶ μὴν ἀγάλματι ἐξέβαλον τὸ ἰχθύμα ἡ ναῦ εἰς ἐκκλησίας τύπον μεταποιήσαντες, ἐβαπτίσοντο τε, καὶ πάντα τὰ χριστιανισμῶ χαίροντες ἐδίδασκοντο ἕτα καὶ δὴ ἐλαυνόμενοι διὰ τὴν ἡ ὁμοσεῖς πίστιν θαυμαστοὶ ἐκείνοι ἀνδρες αὐτοὶ τε δοκιμητέροι ἐγνώριστο, καὶ ἄλλους ἐσωζον, καὶ τὴν πίστιν θεοῦ ἐκείνοι εἰργάζοντο.

CAP. XXV.

De Didymo ceco.

Sub idem tempus alium quoque fidelem virum Deus in medium produxit, eo consilio ut fides testimonio & assertione ejus roboraretur. Didymus enim, vir plane admirabilis ac disertissimus per id temporis in omni genere doctrinae florebat. Hic admodum adolescens, cum jam prima literarum elementa didicisset, in morbum oculorum incidit: quo quidem graviter vexatus, videndi facultatem penitus amisit. Verum Deus pro corporalibus oculis spirituales ei largitus est. Nam ea quae oculorum vitu percipere non poterat, didicit audiendo. Cum enim à puero egregia esset indole & excellenti ingenio praeditus, aequales suos qui oculorum acie pollebant, longe superavit. Quippe & Grammaticae praecipua facile addidit, & Rhetoricæ multo adhuc celerius. In de ad Philosophiam transgressus, admirabili facilitate Dialecticam, Arithmeticam & Musicam perdidicit, & reliquas Philosophorum disciplinas adeo penitus in animo suo recondidit, ut adversus illos qui eas artes oculorum beneficio perceperant, prompte atque

C Κεφ. κέ.
Περὶ διδύμου ἡ τυφλοῦ.
ΥΠὸ ἡ οὗτοι ἀντὶς χρόνος καὶ ἕτερον αὐτῶν πρὸν ἐδείξεν ὁ Θεός, δι' αὐτῶ μάρτυρα θῆναι δικαιοσύνας τὴν πίστιν διδύμου γὰρ αὐτὸν θαυμαστὸς καὶ ἐλλόγιμος, καὶ τὸν αὐτὸν τῶν σε χρόνον, πάση διαπρέψας παιδείῃ τῶ κομιδῆ ἡ ἐκ τῶν ἄνω, καὶ τὰ πρῶτα τῶν γραμματικῶν στοιχείων μαθὼν, τῶ τ' ὀφθαλμίας ἀπέπεσε καὶ κακῶς διατεθείς, τὸ ὄφθαλμον ἀπέβαλεν ὁ Θεός ἡ αὐτῶ ἀπὸ τῶν αἰσθητικῶν ὀφθαλμῶν παρέχετε τῶν ἄλλων ἀλλ' ὁ ὀφθαλμῶν παιδευθῆναι οὐκ ἔχουσε, ταῦτα ἀκοῆς ἐξεμάθην ἐν παιδείῃ γὰρ ὡν ἐν οὐρανῶν ψυχῆς λαχὼν ἀγαθῆς, ὅτι κατὰ τῶν ἐκ τῶν οὐρανῶν ὀφθαλμῶν βλέποντας γραμματικῆς τε γὰρ κανόνας ῥαδίως κατέρπε, καὶ ῥητορικῆς παρὰ τῶν ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐλάμβανεν ἑλθὼν ἡ ἐπὶ τὰ φιλοσοφίας θαυμαστῶς πρὸς τὴν διαλεκτικὴν οὐκ ἔμαθε, καὶ ἀριθμητικὴν τε καὶ μουσικὴν, καὶ τὰ ἄλλα τῶν φιλοσόφων μαθήματα οὐκ ἔμαθε, ὡς πρὸς τὸν αὐτὸν αὐτῶ τῆ ψυχῆ κατέβητο, ὡς πρὸς τὸν αὐτὸν ἀπάναν πρὸς τῶ ταῦτα δι' ὀφθαλμῶν κατέβητο.

καθ' ἑαυτῶν ἔμην ἀλλὰ καὶ τὰ θεῶν λόγια παλαιᾶς καὶ καινῆς διαθήκης ἕως ἀκριβοῶς ἐργάσθαι, ὥστε πολλὰ μὲν ἐκδέχασθαι βιβλία ὑπαλοφείσθαι καὶ τὰ πρὸς τριάδος τρία βιβλία ἐρμηνεύσθαι καὶ τὰ ἀπειροχῶν ὡς ἐργασθαι, ὑπομνήματα τε ἐκδέχασθαι εἰς αὐτὰ, δι' ὧν σωτηρίαν ὡς εἶπεν ἀεὶ γεγραμμένα, καὶ μάτρω ἐρεγγελεύσθαι οἱ κατ' ἑορταίαν τὸν ἀνδρῶν καὶ τὰ βιβλία διασῶνται ἀποδοῦναι μὴ ὅτι αὐτὸς δὴ ἀποδοῦναι φησὶν ἐλεῖν τὴν ἑαυτοῦ σωτηρίαν εἰπεὶ ἐν τῷ πολυμαθίᾳ καὶ τὸ διάπυρον τῆς ψυχῆς διδύμω γινώσκαι περὶ τῆς ἐν ψυχῶν τοῖς πεπονημένοις ἀπὸ βιβλίων μαθήσεσθαι τὰ τῶν λέγει καὶ Ἀνώνιον ἢ δὴ πρότερον καὶ τὸν ἀλλοῦ χρόνον, ὅτε διασῶν δεικνύσθαι ἐν τῇ ἀλεξανδρείᾳ ἐκ τῆς ἐρήμης κατήλθεν, ἐντυχεὶν τῷ διδύμῳ, καὶ μαθόντα τῷ τῶν ἀνδρῶν σωτηρίαν, εἰπεὶν πρὸς αὐτὸν μηδὲν ὡς διδύμω ταρπύτω σὲ ἢ τῷ αἰδομένῳ ὀφθαλμῶν ἀποδοῦναι τοῖς τοῖς γὰρ βλάπτουσιν ὀφθαλμοῖς, οἷς καὶ μῦται καὶ κύνες βλέπειν ἰσχύουσιν χαίρει ὅτι ὅτι ὀφθαλμοῖς, οἷς καὶ ἀγγελοὶ βλέπουσι, δι' ὧν καὶ ὁ Θεὸς θεωρεῖται, καὶ τὸ αὐτὸ φῶς καταλαμβάνει ταῦτα μὴ ἢ δὴ πρότερον πρὸς τὸν Θεοφιλέως Ἀνώνιον πρὸς διδύμον εἰρησὶ τότε ὅτι μέγιστος σωτήριος τῆς οἰκίας πίστεως ἐφαινεῖτο διδύμῳ, πρὸς δὲ δεικνύσθαι ἀπαλιῶν, καὶ ὁφθαλμοῖς ἀναλύων ἀνώνιον, ἵνα δὲ κινδύνους καὶ δολοφρονίας ἀνώνιον λόγους ἐξελέγχων.

A lacriter disputaret Sed & divina oracula quæ tam in vetere quam in novo Testamento continentur, adeo perfecte norat, ut multos in ea conscriberet libros: ac præterea de Trinitate tres libros dictavit: & Origenis libros de principiis interpretatus est, editis in eos commentariis, quibus illos recte scriptos esse asserit, frustra que contendere eos qui virum illum accusare & libros ejus calumniari conantur: neque enim excellentem hominis sapientiam, inquit, intelligentiâ assequi possunt. Si quis igitur multiplicem Didymi eruditionem & animi & ejus ardorem cognoscere desiderat, id ex libris qui ab illo sunt elaborati, facile perspiciet. Cum hoc Didymo Antonius monachus diu ante Valentis tempora collocutus esse dicitur, tunc cum propter Arianos relicta solitudine, venit Alexandriam: perspectâque hominis doctrinâ, hæc ei dixisse. Nihil te moveat, o Didyme, jactura corporalium oculorum. Ejusmodi enim oculis orbatu es, quibus & muleæ & culices videre possunt. Gaudere potius quod illos habeas oculos, quibus Angeli vident: quibus Deus cernitur, & lux ejus comprehenditur. Et istud quidem diu ante hæc tempora ab Antonio dictum est Didymo. Tunc vero maximus fidei patronus ac propugnator Didymus habebatur, quippe qui adversus Arianos validissime disputaret, eorumque sophisticas cavillationes dissolveret, & falsos ac fraudulentos eorum sermones refelleret.

Κεφ. κς'.

Περὶ βασιλείας καὶ Καισαρίας καὶ γρηγορίου τῆς Ναζιανζῆς.

CAP. XXVI.

De Basilio Cæsariense & Gregorio Nazianzeno.

Αλλὰ διδύμον μὴν τοῖς ἐν ἀλεξανδρείᾳ δεικνύσθαι, ἢ τὸ Θεὸς ἀντίταξε πρόνοια ἐν ταῖς ἀλλαῖς πόλεσιν, βασιλείᾳ τε τὸν καισαρέα καὶ γρηγορίου τὸν ναζιανζηνῶν πρὸς τὴν βραχίονα εἰπεὶν ἕκαστον ἡγεμῶν ἢ κριτῶν καὶ τῶν πασῶν ἀνδρῶν σαλευθῆναι μνήμη, καὶ ἢ τῶν γεγραμμένων αὐτοῖς βιβλίων μαθήσεσθαι, ἀποδοῦναι τῷ ἑκάστῳ ἕκαστον ἐπεὶ δὲ κατ' ἐκείνο καιρὸν τὰ πολλὰ ταῖς ἐκκλησίαις αὐτοῖς συμβαλλόντο, καὶ ὡς ἐμπύρσμα τῆς πίστεως ἐβουλεύθησαν, ἀπαίει ἢ ὑπό-

AC Didymum quidem Arianis qui Alexandriae erant, divina opposuit providentia: in aliis autem civitatibus Basilium Cæsariensem & Gregorium Nazianzenum; de quibus opportuno arbitror pauca commemorare. Sufficere quidem ad utriusque commendationem poterat, tum memoria illorum atque fama quæ etiamnum apud omnes perseverat, tum doctrinæ copia quæ ex eorum libris quotidie percipitur. Sed quoniam tunc temporis Ecclesiis plurimum profuerunt, ac veluti fomites quidam fidei à Deo conservati sunt, instituti nostri

Hh